

DOCUMENT MODEL ITINERARI FORMATIU

INFERMERIA OBSTETRICIA
I GINECOLOGIA 2

ITINERARI FORMATIU PERSONALITZAT

Seguint l'adaptació del Parc de Salut Mar al programa formatiu en la especialitat d'infermeria Obstètrica-Ginecològica (Matrona) aprovada per ordre SCO 846/2008 i publicada en el BOE del 29 de Març del 2008 i les directrius de la unió europea contingudes en l'article 55 del real decret 1837/2008, les rotacions que corresponen al primer any son:

- **Unitat d'hospitalització en Puerperis i Nounats de l'Hospital del Mar** total de temps : 8 setmanes(Puerperis 4 set i nounats 4-set)
- **Sala de Parts de l'Hospital del Mar**(20 setmanes)
- **Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva Passir**(17 setmanes) Ubicació es el els diferents CAP de la SAP-Litoral .(**CAP Sant Martí, Poblenou ,Ramon Turrò**)..

Distribució per setmanes de la Rotació de Primer Any de la Llevadora Resident,

Rotació B

Mes	Setmanes	Rotació
Maig	Setmana 22	Incorporació/ sessions d'acollida PSMAR, Rotació Laboratori
Juny	Setmana 23	Inici a Unitat d' hospitalització de Nounats i Puérperes
Juliol	Setmana 31	Inici de la Rotació Parts (8 setmanes)
Setembre	Setmana 39	Vacances
Setembre	Setmana 39	Sala de Parts (13 setmanes)
Desembre	Setmana 53	Vacances
Gener	Setmana 2	Inici de la Rotació PASSIR (17 setmenes)

- Durant la rotació de **Sala de Parts** l'activitat es realitza a través de guàrdies de 12 hores, de dia (de 8 a 20 h) i de nit (de 20 h a 8h), amb una proporció de 1/3 de la rotació en horari de nit.
- Durant la rotació al **PASSIR, Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva**, el horari es de Matins (de 8 a 15 h) i Tardes (de 15 a 20 h) de dilluns a divendres.
- Durant la rotació en la Unitat de hospitalització de **Nounats i Puerperis** l'horari és de 8 a 15 h de dilluns a divendres.

Les rotacions que corresponen al segon any son: Sala de Parts (23 setmanes), Passir (20 setmanes) i Unitat de Risc Obstètric (7 setmanes per consultes externes de risc obstètric, monitoratge fetal, Diagnòstic Prenatal i Ecografies)

OBJECTIUS I COMPETÈNCIES A ASSOLIR EN CADA ROTACIÓ

La Llevadora és el professional sanitari que proporciona una atenció integral a la dona amb la salut sexual i reproductiva en el diagnòstic, control del embaràs, part i puerperi normal, i la atenció al nou-nat fins al 28 dia de vida, amb una actitud científica responsable amb els mitjans clínics i tecnològics adequats.

En el Parc de Salut Mar aquesta atenció integral està garantida per la continuïtat assistencial entre la assistència primària i hospitalària.

Primer any

Rotació Sala de Parts

Objectiu: Oferir atenció especialitzada a la dona gestant durant el part i puerperi immediat

Competències:

- Control i valoració del benestar matern i fetal
- Aplicació de tècniques de diagnòstic de benestar fetal
- Mantenir un bon estat de confort de la mare
- Oferir assessorament i suport emocional a la gestant i família durant el treball de part
- Assistència al part normal i deslliurament: a la cinquena setmana, les llevadores en formació ja hauran iniciat l'assistència al període expulsiu, sota adequada supervisió
- Es realitzarà palpació manual de la dinàmica uterina encara que la dona porti un registre extern i auscultació de la FC fetal amb l'estetoscopi de Pinard
- El nombre de parts assistits en el primer any és recomanable entre els 30-40.

Rotació Atenció a la Salut Sexual i reproductiva (PASSIR)

Objectius:

1. Participar en programes de salut matern-infantil, atenció a la dona , i a la salut sexual i reproductiva
2. Participar en programes d'educació sanitària, planificació familiar, atenció als joves, atenció al climateri, prevenció del càncer ginecològic i de mama
3. Diagnòstic i seguiment del l'embaràs normal.

Competències:

- Entrevista individual , anamnesis i registre de la historia clínica.
- Atenció en l'evolució del embaràs
- Identificar signes i símptomes de desviació de la normalitat la gestació
- Col·laborar en la informació i educació sanitària del control de l'embaràs
- Col·laborar i desenvolupar un grup d'educació maternal sota supervisió
- Informació ,consell i Assistència en Contracepció
- Assessorar a la dona sobre cures de salut del nadó
- Educació sanitària els joves, dona , parella sobre sexualitat, contracepció, MTS
- Assessorament a la dona en problemes de salut que afectin a la fertilitat
- Col·laborar en l'assessorament de la prevenció i tractament de les MTS i SIDA
- Valoració del benestar físic i psicosocial de la mare
- Educació sanitària a la mare sobre les auto-cures i les cures del cordó
- Proporcionar a la mare i al nadó les cures en el puerperi immediat.
- Assessorament a la mare/parella sobre l'alletament del nadó .
- Valoració de les condicions físiques del nadó.: test diagnòstic i cribratge preventiu.

Rotació per la Unitat de puerperal i nounat

Objectius:

1. Atenció al binomi mare fill en el diagnòstic, control y assistència durant el puerperi
2. Assistir i supervisar en les cures del nounat sa durant el primer mes de vida

Competències:

- Valoració del benestar físic i psicosocial de la mare
- Educació sanitària a la mare sobre les autocures i les cures del cordó
- Proporcionar a la mare i al nadó les cures en el puerperi immediat.
- Assessorament a la mare/parella sobre l'alletament del nadó.
- Maneig en situacions d'urgència en el puerperi : hemorràgia post-part, eclàmpsia.
- Valoració de les condicions físiques del nadó: test diagnòstic i cribratge preventiu.
- Assessorament i Educació Sanitaria durant el puerperi.

Segon Any

Rotació Sala de Parts

Objectiu: Oferir atenció especialitzada a la dona gestant durant el part i puerperi immediat

Competències:

- Diagnòstic de part, seguiment i control del part normal. El nombre de parts mínims assistits durant tot el període de formació és de 80 parts
- Aplicació de tècniques de diagnòstic del benestar fetal
- Identificar signes i símptomes de desviació de la normalitat en el decurs del part i comunicar-ho al l'equip mèdic

- Assistència al part normal i al deslliurament: protecció del perineu, episiotomia i sutura, revisió del canal del part, revisió de la placenta i membranes
- Col·laborar i participar amb l'equip obstètric en l'atenció als parts distòcics i de risc, i del part induït/estimulat
- Ajudar en la reanimació enèrgica del nadó dins de la sala de parts
- Realitzar accions immediates apropiades en les urgències obstètriques com són: el prolapse de cordó, l'hemorràgia, la hipòxia fetal, l'eclàmpsia..etc

Rotació Atenció a la Salut Sexual i reproductiva (PASSIR)

Competències:

- Dirigir un grup de dones d'un programa d'educació maternal
- Dirigir un grup de atenció als joves (tarda jove)
- Maneig en situacions d'urgència en el puerperi : hemorràgia post-part, eclàmpsia.
- Realitzar visites de puerperi domiciliari
- Assessorament sobre el tractament per la simptomatologia climatèrica

Rotació gestants de risc

Consultes externes

- Identificar els protocols de gestació de risc de les consultes externes hospitalàries: diabètiques, hipertenses, Amenaça de part preterme , Retard de creixement intrauterí, SIDA i gestació..etc
- Participar en el control i seguiment de les gestants de risc, valoració del nivell de risc perinatal
- Participar en el control de patologia cervical, patologia mamària i consulta de sòl pelvià

Diagnòstic prenatal. Ecografies

- Identificació de les diferents proves de diagnòstic prenatal: procediments no invasius i procediments invasius
- Identificar els protocols de diagnòstic prenatal
- Identificar les diferents exploracions ecogràfiques obstètriques (identificar batec fetal, gestació múltiple i presentació fetal)
- Donar suport a les dones a qui es realitza el diagnòstic prenatal

Monitoratge Fetal

- Aplicar les diferents tècniques de diagnòstic del benestar fetal
- Interpretar i valorar els resultats del monitoratge fetal i derivar-los per a posterior avaluació a l'equip mèdic
- Identificar els circuits entre l'assistència primària i l'assistència hospitalària

Responsabilitat progressiva de la llevadora resident

Durant el primer any de formació la supervisió de l'activitat assistencial és de presència física, amb supervisió directa, i progressivament , segons la competència i l'autonomia que assoleix cada llevadora resident, passa a ser una supervisió decreixent fins a la responsabilitat inherent al exercici autònom de la professió de Llevadora, objectiu a assolir en segon any.

GRAUS DE RESPONSABILITAT

D'acord amb el RD 183/2008, els graus de supervisió es basen en l'eficàcia de la LLIR a l'hora d'aconseguir els objectius i l'autonomia en la realització de les diverses activitats.

Es tenen en compte els tres àmbits de l'aprenentatge: saber (coneixements), saber fer (habilitats) i saber estar (actituds). El fet de contemplar els tres àmbits permet incidir específicament en els dificultats de l'aprenentatge que es presentin.

- Nivell d'Autonomia i responsabilitat de la LLir durant el primer any:
Actuarà sota supervisió directa de la matrona titulada

- Nivell d'Autonomia i responsabilitat de la LLir durant el segon any:
De manera gradual anirà realitzant activitats de manera independent tenint la possibilitat de consultar a la matrona responsable, fins a aconseguir l'autonomia inherent a la professió.

N1: Responsabilitat màxima, Supervisió a demanda: Les habilitats adquirides permeten al resident realitzar les activitats de forma independent. Realitza l'activitat i posteriorment informa al tutor.

N2: Responsabilitat mitjana, Supervisió directa: Té els coneixements però no la suficient experiència per realitzar l'activitat de forma independent. Realitza l'activitat sota la supervisió de la matrona/professional responsable.

N3: Responsabilitat mínima, Supervisió directa màxima: No posseeix les habilitats per realitzar l'activitat. Les activitats les realitza matrona/professional responsable i són observades pel resident

Nivells de supervisió per any d'especialitat	L LIR 1	LLIR 2
Participar, i si escau, liderar i dinamitzar programes de salut matern-infantil i de salut sexual i reproductiva	3-2	1
Atenció al binomi mare/fill en el diagnòstic, control i assistència durant l'embaràs, amb els mitjans clínics i tecnològics adequats.	3-2	1
Atenció al binomi mare/fill en el diagnòstic, control i assistència durant el part, amb els mitjans clínics i tecnològics adequats.	3-2	1
Atenció al binomi mare/fill en el diagnòstic, control i assistència durant el puerperi, amb els mitjans clínics i tecnològics adequats	2	1
Atenció al nou-nat dirigida a afavorir els processos d'adaptació i detectar precoçment les situacions de risc.	3-2	1
Detecció precoç dels factors de risc i problemes de salut en el binomi mare/fill durant l'embaràs, part i puerperi, duent a terme activitats de diagnòstic, control, derivació i seguiment dels mateixos i en cas necessari, prendre les mesures d'urgència oportunes	3-2	1
Realitzar una adequada educació sanitària a la parella, família i comunitat identificant les necessitats d'aprenentatge en relació amb la salut matern-infantil, la salut sexual i reproductiva, en el climateri, duent a terme els diferents programes educatius relacionats amb les necessitats detectades	3-2	1
Realitzar consell afectiu sexual i reproductiu a la parella, joves i família.	2	1
Promoure una vivència positiva i una actitud responsable de la sexualitat en la població i assessorar en matèria de anticoncepció	2	1
Realitzar activitats de promoció, prevenció i col·laborar en les activitats d'assistència i recuperació de la salut sexual, reproductiva i del climateri de la dona.	2	1
Detectar en la dona i parella factors de risc genètic i problemes ginecològics, per derivar, si escau al professional competent	3-2	1

Aplicar els principis del raonament clínic, detecció de problemes, presa de decisions, pla d'actuació i cures i avaluació, adequats a les diferents situacions clíniques en l'àmbit d'actuació de la llevadora	3-2	1
Establir una comunicació efectiva amb la dona, parella, família i grups socials.	2	1
Treballar i comunicar-se de forma efectiva amb l'equip de salut	2	1
Exercir la professió de llevadora de forma ètica sobre la base de la legislació vigent i assumir la responsabilitat derivada de les seves actuacions.	2	1
Assessorar sobre la legislació vigent encaminada a protegir els drets de la dona, parella i/o família.	2	1
Gestionar les activitats i recursos existents en l'àmbit de l'atenció a la salut matern-infantil i a l'atenció de la salut sexual i reproductiva	2	1
Emetre els informes necessaris i registrar en la història clínica de forma efectiva les activitats realitzades	2	1
Dur a terme activitats docents dirigides a les pròpies llevadores i altres professionals de la salut, en qualsevol dels seus nivells	2	1
Desenvolupar activitats de recerca e investigació encaminades a la millora contínua de l'activitat professional	2	1
Realitzar una pràctica clínica basada en l'evidència científica disponible.	2	1
Mantenir actualitzades les competències professionals	2	1

PLA DE FORMACIÓ ESPECIFICA

El Institut d'Estudis de la salut, IES, va plantejar un curs de caràcter teòric per formar als participants en aquells aspectes més fonamentals i que complementarà la formació adquirida en les pròpies unitats docents i en la pràctica clínica a través de les rotacions. El curs tindrà una durada de dotze mesos repartits en dos anys, i les sessions que seran de tipus presencial, una vegada a la setmana durant el primer curs, y una vegada cada dues setmanes durant el segon any suman un total de 900 hores.

Les classes lectives s'imparteixen els dimarts de les 09:30h a les 18:00h al primer curs a la seu del IES, y els dijous en al mateix horari en segon any.

Metodologia docent:

- Sessions presencials teòriques : Bloc 1: Reproducció humana i desenvolupament prenatal, Bloc 2: Atenció llevadora a la dona, Bloc 3: Atenció al nounat, Bloc 4: Sexologia, Bloc 5: Epidemiologia i demografia, Bloc 6: Educació per a la salut, Bloc 7: Recerca, Bloc 8: Protecció en radiologia
  - Tallers
  - Formació en línia: Portfoli (eina docent que serveix com cronograma, i per la consecució dels objectius d'aprenentatge mitjan les activitats formatives proposades)

Avaluació:

- Assistència obligatòria a totes les sessions docents
  - Participació activa
  - Avaluació final de preguntes amb resposta múltiple
  - Portfoli (tutorització amb un mínim de 4 entrevistes tutora-llir anuals)

Activitats del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia:

1. Reunió del equip multidisciplinari: dilluns a divendres de 08:15 a 09:00
2. Sessions bibliogràfiques: divendres de 08:00 a 09:00
3. Sessions clíniques multidisciplinari Docents: dimecres de 08:00 a 09:00
4. Sessions clíniques de Llevadores: segon i tercer dimecres de cada mes de 09:00 a 10:00
5. Classes presencials de medicina, de l'assignatura de Obstetrícia i ginecologia, dilluns i dimecres, durada 50 min de octubre a desembre

És responsabilitat de la llevadora resident registrar totes les activitats en els fulls de registre d'activitats disponibles en: (R) CARPETA HM-llir docència, registre de les activitats de la formació clínica

Cursos i congressos: Es recomana la participació en cursos i congressos relacionats amb la especialitat

PLA DE FORMACIÓ PROPOSAT PER LA COMISSIÓ DE DOCÈNCIA

El resident haurà d'assistir al Acte de Comiat i Benvinguda de Residents, així com a les Sessions d' inici i tallers d' inicialització al IMASIS.

Durant l'any, serà també obligatòria la seva assistència al cicle de conferències per a residents.